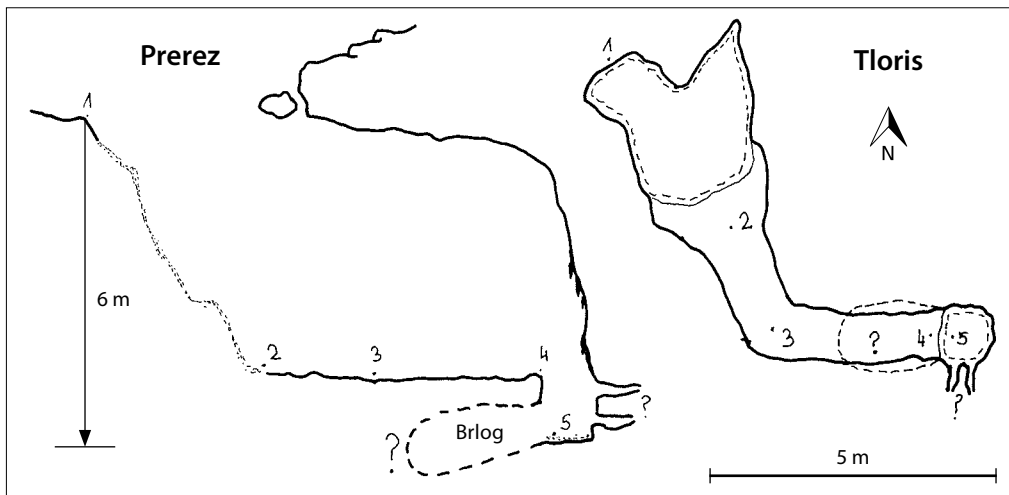

Srečanje z medvedom

Borivoj Ladišić

Lep sončen in topel dan sredi aprila 2015 sem izkoristil za terensko akcijo. S Srečkom in domačinom Tomažem iz Podgrada sem se odpravil v Kočevski rog, kjer mi je pokazal nekaj novih brezen. Našla sva tudi manjšo jamo z meandrom. Takoj sem jo pregledal in ugotovil, da gre za krajšo jamo z udornim vhodom, širokim 4-krat 3 metre. Po blatnem in strmem pobočju sem se spustil na dno, kjer je vhod v meander. Ta je nastal ob razpoki visoki več kot 4 metre in široki okoli meter. Meander je sprva dolg 1,5 metra, nato kolenasto zavije in se z enakimi dimenzijami nadaljuje še 3 metre. Na koncu je okoli meter globok in prav toliko širok okrogel lijak z ilovico na tleh. Mislil sem, da je to konec jame, a sem kmalu ugotovil, da se iz lijaka rov skozi ozko razpoko nadaljuje v kamrico, ki je usmerjena nazaj pod meander. Tega prostora z vrha lijaka nisem opazil, prav tako tudi ne, da je to aktiven medvedov brlog. Šele ko sem se približal lijaku, sem ugotovil, kam sem zašel! Iz kamrice je s široko odprtim gobcem ter ob močnem rjoenju skočil medved. Ni mi uspelo narediti niti koraka, že je bil na meni, me ugriznil v levo roko, podrl in prek mene in mimo Tomaža, ki je stal pred vhodom, pobegnil iz jame.

Jama po svoji obliki nikakor ni podobna klasičnemu medvedjemu brlogu, saj je močno izpostavljena zunanji temperaturi. Zaradi njenega odprtega karakterja niti pomislil nisem, da bi to lahko bil brlog. Prepričan sem, da v jamo nikakor nisem šel nepremišljeno ali brezglavo in da se nisem po nepotrebnem izpostavljaval medvedji nevarnosti. Menim, da sem s svojo 40-letno jamarsko kariero dokaj izkušen jamar in da sem okoliščine pravilno presodil. Zato sebi, še manj pa medvedu, ničesar ne očitam.

Žival'ca je malo grizljala. FOTO TOMAZ MAVRIN

Tako je medo skočil iz lijaka. FOTO BORIVOJ LADIŠIČ

Dobro leto potem sem julija znova obiskal jamo ter pogledal v medvedjo kamrico. Vhod v brlog je ozka razpoka, visoka pol metra, pri dnu široka 30 centimetrov ali za dve dlani, proti vrhu pa se oži. Ocenil sem, da se skozi razpoko brez širjenja ne bi mogel splaziti, medved pa se je lahko. Kamrica je 2 metra širok in okrogel prostor z nizkim stropom. Na tleh je veliko prinesenega listja, na katerem si je medved naredil prijetno ležišče.

Po objavi dogodka sem na Listi Jamarske zveze Slovenije prejel veliko dobrih želja za hitro okrevanje. Med drugimi je bilo tudi opozorilo koordinatorja projekta *Celovito upravljanje in varstvo rjavega medveda v Severnih Dinaridi in Alpah – LIFE DINALP BEAR, ki ga izvaja Zavod za gozdove Slovenije*. V sporočilu so navedli, da so jame in podobne strukture v zimskem času zelo primerno zatočišče za medvede. V njih se lahko zadržujejo od oktobra pa vse do maja. Prav zato v tem obdobju odsvetujemo obiskovanje jam in brezen.

Dober odgovor je nato na Listi JZS podal Mitja Prelovšek, ki ga povzeman: »Nasveti jamarjem v tem smislu so, čeprav morda dobronamerni, izrazito pavšalni in nestrokovni, saj brezen in jam ne gre enačiti. Brezna ne predstavljajo zatočišč za medvede, njihov obisk pa kljub temu odsvetujete. Tudi jam ne gre povsem istovetiti z brlogi, saj ti predstavljajo le neznamen in za jamarje praktično nezanimiv delež jam. Srečan medveda z jamarji v jamah glede na pogostost obiskovanja jam je zanemarljivo malo, tudi zato, ker jamarji brezglavo ne obiskujemo potencialnih brlogov v zimskem času. V zadnjem nesrečnem primeru gre za izkušenega jamarja, ki je v zadnjem desetletju pregledal več kot 50 speleoloških objektov na leto na območju stalne prisotnosti medveda in ne hodi v jame, ki jih oceni kot brloge. Je pa kot vsak človek zmotljiv.« Jamo sem registriral z imenom Medvedji ugriz, dobila je katastrsko številko 11428. Na koncu bi dodal le to: medvedi so v bistvu naši prijatelji, ker skupaj obiskujemo jame. Pustimo jih pri miru, pa bodo tudi oni nas.